

[Svend Haugaard]

Der står i den omtalte skitse, at den har været forhandlet med landbrugsorganisationerne. Jeg vil gerne spørge ministeren, om den var forhandlet på det tidspunkt, da den uden vor viden blev omtalt i dagspressen. Endvidere vil jeg spørge, hvilken reaktion der ved den lejlighed kom fra organisationerne. Det må være noget, der i givet tilfælde er sket i sidste øjeblik, så landbrugsudvalget ikke har haft mulighed for tilstrækkelig orientering.

Af hensyn til de to omtalte anvisninger på administration af meget vigtige områder i loven, som er kommet til i sidste øjeblik, vil jeg anmode om, at vi får en yderligere udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling. Det kunne jo tænkes, at en og anden med de oplysninger, vi nu har, fik tænkt sig om og kom til en mere fornuftig beslutning.

Det radikale venstre havde gerne ønsket en stærkere præcisering af, at jordfonden kan træde ind som formidler af jord, hvor der er tale om vejekspropriation, nedlægning af landbrug m.v. Vi mener, der afgjort er behov for støtte til bedre arrondering og til sikring af tillægsjord, så ejendomme ikke ved at blive indeklemmet tvinges til nedlægning. Vi havde også gerne set flere midler afsat hertil. Men betænkningens bemærkning herom er trods alt et lille plus og bør forpligte partierne til at være velvillige over for sagen.

Jeg vil i øvrigt gerne understrege, at det er vigtigt, at der bliver kontrol med, at bestemmelserne overholdes, både når det gælder bopæl, hovederhvervskrav, samdriftsafstand og antal ejendomme, der samdrives.

Vi er glade for, at nordiske statsborgere med hensyn til erhvervs mulighed kommer med på lige fod med EF-borgere. Antallet for begge parters vedkommende vil nok være meget begrænset, men vi lægger vægt på, at Norden ikke er ringere stillet.

Landbrugsministeren har fået et bredt forlig, og det kunne vi så ønske til lykke med, men jeg har ikke voldsom lyst til at gøre det. For selv om det er bemærkelsesværdigt, at venstre og konservative, som i 1973 gik så hårdt imod bopælskrav og hovederhvervskrav, nu har accepteret disse to krav – man kommer med, selv om det går langsomt – så har vi dog fået en lov, som dårligt efterkommer hensigten med at sikre generationsskiftet og det typiske familiebrug, som har den store

dyriske produktion. Og der er punkter i loven, som vil være meget svære at administrere.

Vi synes, det er skuffende, at lovens virkning i den grad er blevet udvandet, så vi roligt kan spå, at der snart er behov for en ændring. Der er en vis trøst i, at dér, hvor de værste fejl er, er det noget, der kan ændres administrativt, så det altså ikke skulle være nødvendigt med en egentlig ændret lovgivning.

Det radikale venstre forbeholder sig sin stilling, til vi imellem anden og tredje behandling har set, om der i sidste minut er en mulighed for rimelige ændringer.

Arne Bjerregaard (KrF):

Lad mig straks sige, at vi er ikke fuldt tilfredse med denne lovgivning, bl. a. fordi vi ikke selv har formået at fremføre vore synspunkter med tilstrækkelig kraft. Det kan selvfølgelig skyldes mange ting, men vel især det overvældende store arbejdspress, som hviler på små partier her mod slutningen af samlingen. Derfor havde vi gerne set dette forholdsvis store lovforslag udskudt til efteråret. Jeg tror også, jeg tør sige, at forslaget ville være fremstået mere afpudset og mere afbalanceret, hvis dette var sket. Men nu vil man altså have forslaget igennem, og jeg skal indrømme, at vi for at undgå politisk outrede ændringsforslag har tilsluttet os de af ministeren med visse andre aftalte ændringsforslag, simpelt hen for at undgå, at vi skulle komme ind i en strid om, hvem der kunne stille, jeg havde nær sagt de bedste ændringsforslag til velvillig beskuelse for organisationer og dem udenfor.

Men landbrugsloven her, som den vil fremstå, vil ikke fremme den animalske produktion. Det var i grunden det, man havde i tankerne, men det vil loven absolut ikke. Dertil kræves der helt andre midler end de justeringer, der ligger i lovforslaget. Der er kun svage forsøg på en målrettet landbrugs politik, hvis man overhovedet kan sige, at der er noget forsøg på en målrettet politik.

Jeg sagde ved første behandling, at vi ønskede landbrug for landmænd, og det står vi stadig ved, og at vi ikke ønsker landbruget gjort til en retrætepost for kapitalstærke udenforstående. Derfor ønskede vi, at erhvervelsen af landbrug måtte forudsætte bl.